

Noves *maqabiriyât* trobades a ciutat

G. PONS I HOMAR, M.M. RIERA
FRAU I G. ROSSELLÓ BORDOY

Durant les obres de demolició de la Porta de Santa Margalida (1910)¹ i les d'ampliació de l'oratori del Temple (1885)² es realitzaren nombroses troballes d'epígrafs d'època islàmica relacionables amb les necròpolis de Madîna Mayûrqa.

Encara que a moments molt més recents s'han localitzat altres necròpolis (Can Desbrull, 1987; Puig de Sant Pere, 1987; Casa de Socors, (1993) totes elles havien patit fortes alteracions que impediren localitzar el remat de les sepultures.

El present any (primavera de 1993) es realitzaren obres de reestructuració de l'edifici n^o15 del carrer de l'Argenteria de Palma. Sense que constàs al projecte presentat per tal d'obtenir la llicència d'obres es va iniciar l'excavació d'un soterrani i aquesta incidència motivà la paralització de les obres i el condicionament de la continuïtat de les mateixes a la realització d'un control arqueològic.

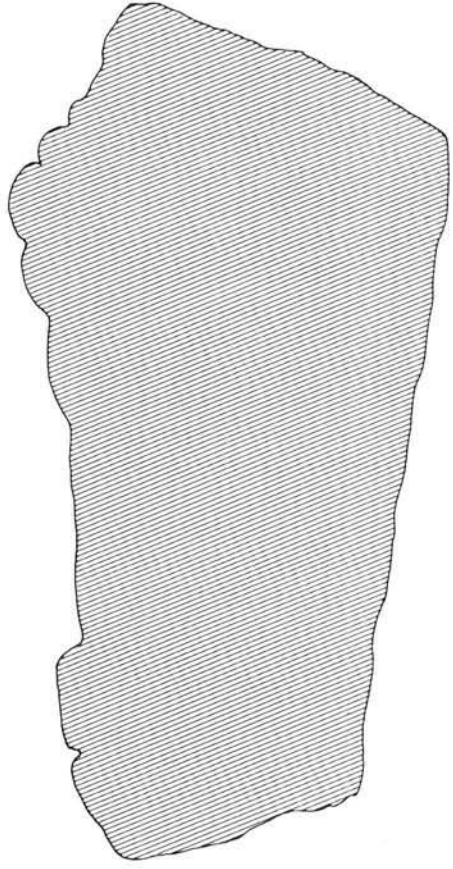
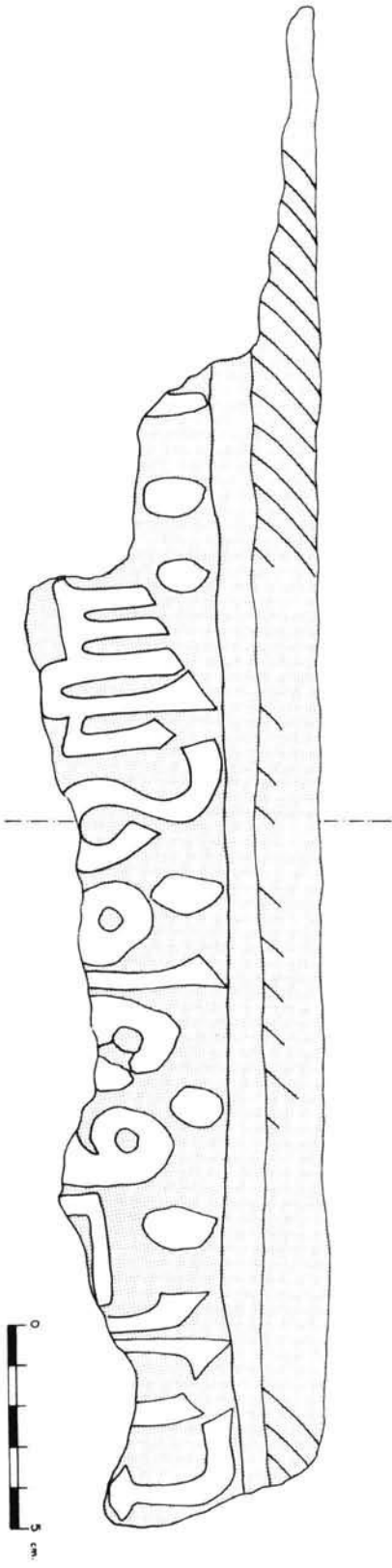
Tanmateix el buidat de terres ja s'havia produït gairebé en la seva totalitat, tan sols quedava a un sector l'excavació de la part inferior que corresponia a la crosta quaternària de sedimentació natural, i un talús que feia de fonament de la façana. Va ser precisament en aquest reblit on aparegueren els dos fragments de *maqabiriyât* motiu de la present nota.

Molt probablement aquests dos elements foren traslladats del seu emplaçament original a rel de les obres d'obertura (?) del carrer Colom, a finals del segle XIX, moment en el que es va construir l'edifici afectat per les obres.

Ambdues peces són restes de coronament de sepultures que es poden descriure com:

¹ Riera Frau, Mª Magdalena, Guillem Rosselló Bordoy i Natàlia Soberats Sagreras: "Bâb al-Kofôl en Medina Mayûrqa" in Homenaje a Manuel Ocaña Jiménez, Córdoba, 1990.

² Ferrà, Bartolomé: "Visitas al Oratorio del Temple", in B.S.A.L. 1, Palma, 1885.

A) Estela de secció d'arc de ferradura apuntat amb frontals verticals sobre plint cordat. No presenta cap tipus de text epigràfic emperò al seu frontal s'hi perforà un espai circular que tal volta servís per encaixar-hi qualque tipus d'inscripció o símbol.

B) Fragment frontal d'estela prismàtica del tipus d'Almeria. Presenta inscripció tant a la cara inclinada del cos superior com a les parets verticals de la base. Les dues inscripcions estan enmarcades per una cartela limitada per línies incises. La inscripció de la cara inclinada està finalment enmarcada per una motllura cordada.

Les restes epigràfiques són gairebé il·legibles. En el front triangular que es conserva complet les lletres foren repicades i és impossible intentar una lectura adient, mentre que el poc que es conserva el tram allargat manté tan sols els àpecs superiors de quinze lletres que formaven part d'una frase començada al frontis abans esmentat.

Corresponen a lletres de traçat lineal, cúfic no exageradament arcaic que caldria relacionar amb el fragment 16 de l'Almudaina de Gumara que consideram obra del segle V H³.

De moment, i en espera d'un estudi més intens podriem identificar les lletres conservades, segons la notació Fleury modificada per Ocaña Jiménez⁴, de la manera següent: 3m - 1(?) - 1(?) - 1(?) - 7f(?) amb un element oval superposat - 10i(?) - 15m - 1f - 13i - 14f - 2i - 12i - 12m - 6m.

D'altra banda l'enllaç entre 13-14 pareix no existir obligant a rebutjar una possible lectura *min = de*, que no acaba de ser coherent amb la paraula anterior.

Sens entrar en una anàlisi acurada i molt manco pretenir una traducció del fragment que ara per ara consideram il·legible caldria proposar, com a hipòtesi de treball una transcripció que dins de les mínimes referències que es poden obtenir del que es conserva podria ser el següent:

Com es pot veure els interrogants i les mancances específiques són molt superiors a l'afany humà i pretenir donar una lectura mitjanament coherent és inútil.

De totes maneres la presència d'aquestes maqabiriyát és indicadora de la presència més o manco propera d'una necròpolis d'època islàmica de la que no es tenia constància fins a hores d'ara. A la documentació generada després de la conquesta feudal de la ciutat no s'ha localitzat cap referència a aquesta necròpolis si bé cap la possibilitat de que les pedres fossin traslladades de la necròpolis més propera, situada a la plaça de Santa Eulàlia i que es presenta en aquest mateix volum.

³ Rosselló Bordoy, G.: "Corpus balear de epigrafia árabe" a Mayúrqa 13 (1975) pp.27-29.

⁴ Ocaña Jiménez, M.: El cúfico hispano: Madrid, 1979, p.14.